

Lluís Llach en dansa

Després de Dunkerque i Lió, a l'estat francès, la companyia de Kilina Crémona juntament amb Lluís Llach, es presenta al Mercat de les Flors de Barcelona per actuar finalment a la tardor al teatre de l'Opéra Comique de París.

El treball conjunt de Lluís Llach interpretant en directe la seva música i la coreografia de Kilina Crémona té el seu origen, segons la coreògrafa, després d'haver escoltat el cantautor català a Barcelona. La coreògrafa parisencina diu d'aquella ocasió que "va quedar sorpresa per la comunicació que el cantant establia amb el públic".

No és la primera vegada que Llach participa en espectacles paral·lels a la seva pròpia activitat. En aquest cas, el muntatge de dansa titulat *Un núvol blanc*, extret d'una de les seves lletres, és el diàleg retrobat entre la dansa i la cançó per damunt de les barres lingüístiques. Un espectacle que es va estrenar el passat 21 d'abril al Théâtre Municipal de la població de Dunkerque, a l'estat francès, i que s'ha presentat també a la Maison de la Dance, de Lió, per oferir tres sessions a Barcelona, en el marc del Mercat de les Flors, els dies 4, 5 i 6 de maig, en un preàmbul que els portarà definitivament el 24 i 25 d'octubre pròxims a actuar a l'Opéra Comique de París.

COREOGRAFIA

Kilina Crémona ha rebut la formació en dansa clàssica i moderna en estudis de París i Nova York. Ha ensenyat dansa en diverses universitats americanes i ha estat professora i coreògrafa invitada als Estats Units, Suïssa, Bèlgica, estat espanyol i Turquia, entre d'altres. És també fundadora amb Roger Meguin de

l'École de danse contemporaine, a Lió, creada l'any 1980, un centre considerat un espai de recerca, ensenyament i creació que atrau professionals d'arreu del món.

Kilina Crémona ha fet creacions diverses per al Festival de Dansa de Montpellier, per a la Maison de la Dance de Lió, per al Palais du Glace de París, per a la Biennale Nationale de Danse de Val de Marne, com també per al centre Beaubourg, o George Pompidou, de París.

La coreografia de l'espectacle *Un núvol blanc* de Kilina Crémona i Lluís Llach, alterna els *Kaikus coreogràfics*, és a dir la vocació fugissera, en contrapunt amb la cançó i altres moments on el cant es transforma en el contrapunt de la dansa.

Kilina crea una coreografia en un espai sensual i serè de la mà d'Yves Cassagne, autor del vestuari i de la luminotècnia, que porta una extensa trajectòria escenogràfica tant en teatre com òpera. Ell mateix defineix la seva creació dient que "es treballa amb l'espai, un espai que existeix perquè nosaltres som allí amb la nostra llum. La luminotècnia m'interessa en la seva dimensió efímera".

Un núvol blanc és la trobada de tres creadors de primera fila que posen, un al servei de l'altre, el seu art. Tots tres sembla que es retrobin o vulguin compartir un mateix univers de referències culturals similars, emmarcat per la influència mediterrània.

L'espectacle és una copro-

ducció del Mercat de les Flors, conjuntament amb el *Théâtre Contemporain de la Danse* de París, i de la *Maison de la Danse* de Lió, que es presenta amb música de Lluís Llach, amb veu, als pianos i sintetitzadors; amb Silvia Comoc als cors; Carles Cases als sintetitzadors i violoncel; Quico Rodríguez als baixos elèctrics; Manuel Rabinad a les flautes; Laura Aymerich a les guitarres, i Lluís Ribalta a la bateria. La coreografia és interpretada per dotze ballarins provinents alguns de la companyia Crémona-Meguín, i altres de catalans.

COMUNICACIÓ

Kilina Crémona diu, referint-se als ballarins, que abans que res "els demanoganes de dansar i de treballar perquè jo el que faig sobretot és la tècnica i no agrada a ningú de treballar la tècnica. Els ballarins -diu Kilina Crémona- cal que s'estimin la dansa".

Sobre Lluís Llach, la coreògrafa parisencina manifesta que "de fet canto sempre i m'agradaria també cantar a l'escenari, però jo danso i es Llach qui canta. Primer la seva veu, una veu que m'és estrangera, però estranyament dolça i plena de ressonàncies llatines. És com si fos un francès antic".

Kilina explica que havia pensat en un projecte semblant des de feia temps. Que ja havia fet coreografies sobre altres veus, però que mai no havia pogut fer una coreo-

grafia amb un cantant i els músics en directe i també amb un poeta que parla de la vida de cada dia.

Un núvol blanc, presentat a l'estat francès i Barcelona, demostra amb tota claredat que és una coreografia que marca una nova etapa en la recerca de vocabulari gestual basat en la corba.

L'obra musical de Lluís Llach, a més dels seus habituals treball discogràfics, és molt variada i extensa. Al llarg de la seua trajectòria professional, Llach s'ha endinsat en diversos camps entre els que destaquen, fonamentalment, el cinema, la dansa i la música d'orquestra.

El music empordanès ha col·laborat, entre altres, amb la Banda Municipal de Barcelona, de Castelló de la Plana, la simfònica del Conservatori de Clemond-Ferrand i les Orquestres de l'Ille, del Vallès o la Ciudad de Còrdoba.

Les composicions per a cinema han estat una constant en la seua trajectòria musical que en aquest camp es va iniciar amb la banda sonora de la pel·lícula *Barricada*, allà per l'any 1977. També ha estat autor, recentment, de la música d'*El rio que nos lleva*, el darrer treball cinematogràfic d'Antonio del Real. En aquests moments TVE emet *La forja de un rebelde*, un treball on es pot percebre la maduresa musical de Llach.

Andreu Sotorra